

mært at have haft en kulturhistorisk rolle til i dag også at være et fundament for samfundsøkonomien og velfærdsudviklingen.

Forskningens betydning for velfærdssamfundets opretholdelse er ikke længere et spørgsmål forbeholdt politikere og eksperter. Det er en ny og glædelig tendens, at forskningen og mulighederne i nye teknologier indtager en stadig mere central plads i den offentlige debat. Regeringen tilstræber, at hele befolkningens bevidsthed om og interesse for forskning skal øges yderligere. Det er vigtigt, at den brede, demokratiske dialog om forskningens samfundsmæssige rolle og betydning udvikles mest muligt.

Af samme grund har regeringen besluttet at udforme en national forskningsstrategi, der skal give overblik over både den offentlige og den privatfinansierede forskning og identificere områder, hvor en langsigtet og intensiv forskningsindsats vil have væsentlig betydning for det danske samfunds udvikling. Forskningsstrategien udvikles gennem en åben proces, hvor forskere, erhvervslivet, organisationerne og politikere får anledning til at drøfte forskningsbehov og -muligheder. Strategien er således ikke et centralt styringsredskab, men en form for social kontrakt mellem det politiske system, der ønsker prioritering og resultater til gengæld for øgede forskningsbevillinger, og så forskningsverdenen med dens vægt på selvforvaltning og forskningsfrihed.

Forskning og videnskabeligt baseret uddannelse er samfundets vigtigste kundskabspotentialer. Regeringens forskningspolitik bygger på, at forskningen skal bidrage til:

- teknologisk fornyelse og øget beskæftigelse;
- bedre livskvalitet, miljø og sundhed;
- kulturel udvikling i nationalt og internationalt perspektiv.

Det indgår i grundlaget for den nuværende regering, at forskning skal prioriteres. Med oprettelsen af et selvstændigt Forskningsministerium i 1993 blev der givet et klart signal om, at forskningen skulle have en høj politisk prioritet. Forskningsministeriet fik til opgave at koordinere den offentlige forskningsindsats bedre end tidligere og at styrke samspillet mellem den offentlige og den private indsats.

Regeringen vil gennem forskningspolitikken sikre:

- Øget forskningsindsats: den private sektor skal motiveres til at følge op på en øget offentlig forskningsindsats.

- Bedre prioritering og organisering: hvor mulighederne for national og international koordinering skal udnyttes bedre.
- Bedre vilkår for kreativitet og dynamik: hvor der skal skabes bedre grundlag for talentpleje, mobilitet og udnyttelse af forskningens resultater.

Regeringen vil styrke dansk forskning ikke kun ved den forøgelse af de offentlige forskningsressourcer, der er sket de seneste år, men også ved at udvikle nye incitament og virkemidler i forskningssystemet. Regeringen ønsker at tilrettelægge forholdene for et bedre samspil mellem aktørerne i dansk forskning både på den forskningsudførende og den finansierende side.

For at nå regeringens overordnede forskningspolitiske mål er det helt afgørende at skabe dynamik og fornyelse i forskningssystemet. Dette kan gøres ved, at den offentlige forskningsindsats baseres på, at der udvikles et gensidigt eller flersidigt ansvar mellem de forskellige dele af det offentlige forskningssystem og ikke mindst mellem den offentlige forskningsindsats og den private.

Den menneskelige forskerressource har ikke været tilstrækkeligt centralt placeret i debatten om forskningens vilkår. Grundlaget for videnskabelig fornyelse skal først og fremmest skabes ved at gøre en speciel indsats for yngre forskere. Derfor skal der lægges større vægt på rekruttering, talentpleje, forskeruddannelse og mobilitet.

Regeringen har fået vedtaget lovgivning, som lægger nye og forbedrede rammer for forskning og forskningspolitik. *Lov om forskningsrådgivning* etablerer en klar og sammenhængende rådgivningsstruktur. *Lov om sektorforskningsinstitutioner* og *lov om forskning ved arkiver, biblioteker og museer m.v.* giver et grundlag for bedre faglig udvikling og ledelse af sektorforskningsinstitutionerne, og herunder at højne kvaliteten inden for området.

Forskning bliver en mere og mere integreret del af det europæiske samarbejde og får derved stor indflydelse på Europas fremtid. Danmark ønsker, at EU-forskningen skal være med til at løse nogle af de problemer, som berører borgerne i deres hverdag, f.eks. fødevarers kvalitet og arbejdsmiljøet. Derfor bør sammenhængen mellem forskningspolitikken og de øvrige EU-politikker forbedres. Det er vigtigt, at Danmarks forskningspolitik i EU koordineres med den nationale forskningsstrategi. Regeringen vil arbejde for, at EUs programmer så vidt muligt